

PÄÄTEPYSÄKKI JA KÄÄNTÖPAIKKA

Yleistä

Linja-autojen pääte pysäkit ja kääntöpaikat vaativat huomattavan suuren tilavarauksen maankäyttösuunnitelmissa. Kyseisille alueille on myös järjestettävä kuljettajien taukoja ja matkustajien turvallisuutta palveleva varustelu ja niiden edellyttämä kunnallistekniikka. Tässä kortissa on esitetty keskeiset mitoituskohteet, varusteluun ja kunnallistekniikkaan liittyvät näkökohdat maankäytön- ja hankkeiden suunnittelun tarpeisiin.

Sijoitusperiaatteet

- Pysäkki tai kääntöpaikka näkyvälle liikennepaikalle, josta aiheutuu vähän haittaa asumistoiminnolle.
- Liikennepaikka on eri liikennemuotojen ja palvelujen kohtaamispaikka.
- Näkyvä paikka vähentää ilkeävaltaa ja parantaa odottavien matkustajien turvallisuutta.
- Sopivia paikkoja on mm. kauppojen, työpaikkojen tai julkisten palvelulaitosten välittömässä läheisyydessä.
- Pysäkin sijoittamisessa huomioidaan hyvät kevyen liikenteen yhteydet.
- Pysäkkiä ei tule sijoittaa asuinrakennusten, päiväkotien, koulujen tai niiden pihojen tai muiden häiriintyvien kohteiden välittömään läheisyyteen melu- ja pakokaasupäästöjen takia.
- Sopivana suojaetäisyytenä voidaan pitää 50 metriä.
- Myös muuhun tarkoitukseen varattujen alueiden, kuten torien ja katujen kääntöpaikkojen käyttämistä pääte pysäkkeinä voidaan tapauskohtaisesti harkita.
- Pääte pysäkki joudutaan usein toteuttamaan päätelennkinä korttelin ympäri, jolloin laiturin ja seisontapaikan sijoittamisessa pitää kiinnittää erityistä huomiota ympäristön häiriötekijöiden minimoimiseen.

Mitoitus

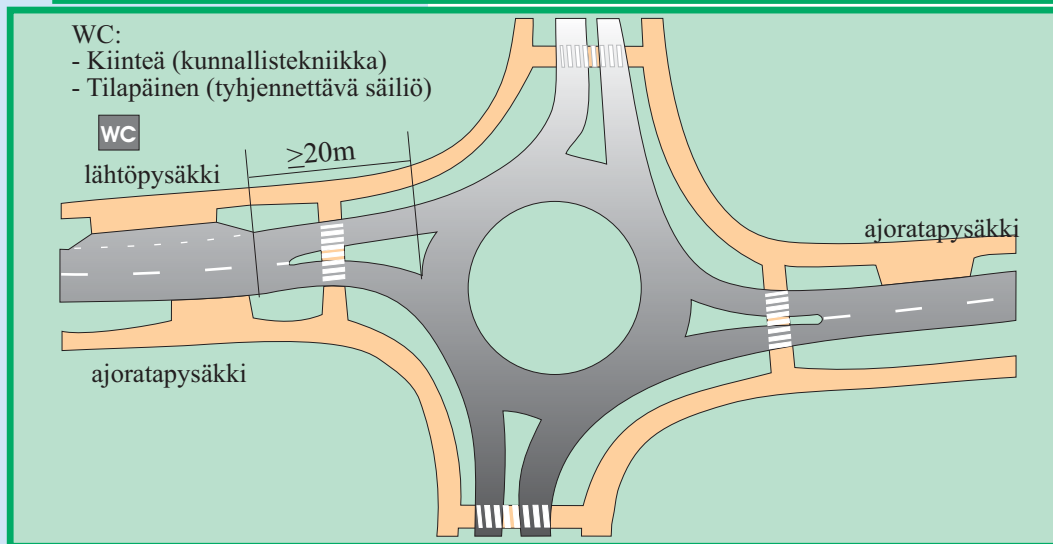
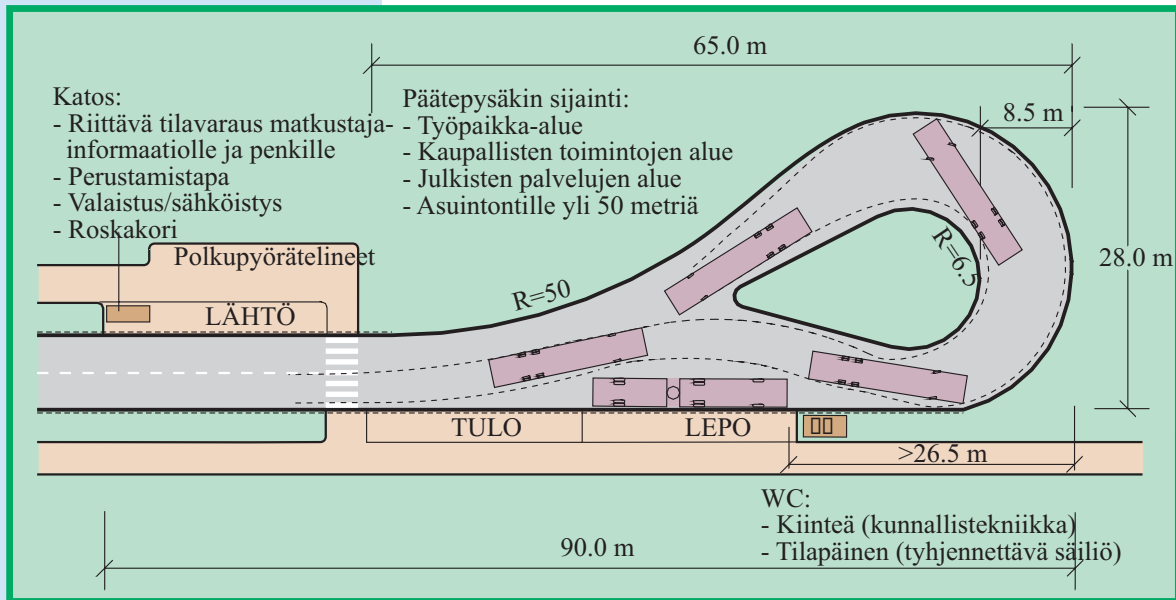
Alueiden mitoituksessa on muistettava seuraavat lähtökohdat:

- Saapuvien ja odottavien linja-autojen määrä, kuinka monelle ajoneuvolle alue mitoitetaan.
- Bussien odotustilojen ja pysäkkien mitoituksessa on selvitettävä mitoitusajoneuvot:
 - Nivelbussi 18,75 m
 - Telibussi 15 m
 - 2-akselinen bussi 13,5 m
- Alueen on oltava ajettavissa siten, ettei bussin tarvitse peruuttaa.
- Alueen jäsentely on tehtävä reunakivin.
- Jos tilaa on, kääntöpaikka suunnitellaan siten, ettei etu- eikä takaylitystä tarvitse käyttää. Tällöinkin reunakiveyksen tulee olla niin matala, että etu- ja takaylityksen käyttö on mahdollista.
- Tulo- ja lähtölaiturin viereen on voitava ajaa kiveyksen viereen.

Varustelu

- Varustelun lähtökohtana on matkustajien turvallisuus ja pysäkin käyttömukavuus sekä kuljettajien taukoihin edellytettävät sosiaalilat.
- Odottaville matkustajille tulee olla odotuskatos, johon on varattava riittävästi tilaa penkille ja matkustaja-informaatiolle. Katoksen yhteydessä on oltava myös roskakori. Valaistuksen edellyttämä kaapelointi ja katoksen perustamiseen liittyvät tekijät on niin ikään muistettava suunnittelussa. Katoksen lisäksi on alueen yleisvalaistus järjestettävä riittäväksi. Polkupyörille on suositeltavaa osoittaa oma alueensa ja pyörätelineet.
- Päätepysäkin suunnittelun yhteydessä selvitetään WC- ja sosiaalitilojen tarve ja sijoitus. Lähtökohtana on kiinteä jätevesijärjestelmään tukeutuva ratkaisu. Jos päätepysäkki ei ole pysyvä ratkaisu tai kunnallistekniikka ei ole lähellä, WC-tilat voidaan toteuttaa tilapäisenä (tyhjennettävä säiliö).
- Katso myös infrakortti 1. Esteetön bussipysäkki.

Kiertoliittymä toimii bussien kääntöpaikkana. Pysäkit ovat kiertoliittymän jälkeen, jolloin lähtevät bussit lähtevät samalta pysäkiltä. Tulolaiturit ovat ennen kiertoliittymää.